

RATNI IZVJESTAJI

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera

Kb. Beč, 9. februara.
Nikakvih značajnijih borbenih djelatnosti.

Jutros je u 2 sata u Brest-Litovsku zaključen mir sa ukrajinskom republikom.

Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njeinačkog vojnog vodjstva

Kb. Berlina, 9. februara.

Zapadno bojište:

Front prielstonasljednika Rupprechta bavarskog:

Sjeverno od Passchendaelea i zapadno od Oppy-a u manjim smjerskim okršajima zarobljeni izvještaji broja neprijateljskih vojnika. Izvijestaje jednog manjeg odjeljenja kod Fontaine les Croisilles izjavilo je kod neprijatelja žestoku paljbu u široj frontu.

Na istočnom obronku Cotes Corraines imao je uspjeha jedan prepad protiv neprijateljskih položaja sjeverno od Ronvaux-a. Na nekim sektorima između Maase i Mosele francuska topovska paljba. Sjeverno od Xlvreya zarobljeni smo nekoliko Američana.

Sa ostalih bojišta ničeg novog.

Jutros u 2 sata potpisan je mir sa Ukrajinom.

Prvi zapovjednik glavnog stana pl. Ludendorff.

Vicevi

Prije nekog vremena donio je neki bečki ilustrirani list fotografski snimak, koji je prikazivao grupu austro-ugarskih časnika u razgovoru sa ruskim vojnicima na istočnom bojištu. Na toj slici pojedini Rusi oko rukava bijele trake sa nekim natpisima. Iz opisa, koji je pridodat ovoj slici, vidi se da su to novo naimenovani ruski časnici, kojima su te trake jedino obilježje njihovoga čina. Ko na toj slici bolje pogleda izraz lica austro-ugarskih časnika, može da opazi, da se oni kanda teškom mukom održavaju od smijeha. Šta im je to smiješno, odmah će razumjeti posmatrač, pošto iz tumačenja pročitati, da su neki od ruskih drugova predstavljani na slici kao visoki vojni službenici, koji bi imali pravo na titule „načelnik saniteta“, „načelnik intendature“ i t. d. Kada se čovjek sjeti zhrudog pisanja sporazumne štampe, koja još jednako računava sa mogućnošću novih vojnih operacija na istočnom frontu, nehotice mu pada na um ova slika, koja pruža prizor, pri kojemu je, — kako veli latinski citat, — zbilja „teško, ne pisati satiru“. Naravno, koji izražavaju službene agencije, da će na istoku uskoro opet topovi zamijeniti razgovore delegata o miru, u tolikoj je diametralnoj suprotnosti sa

Potpisan mir sa Ukrajinom.

svima činjenicama, koje su poznate o današnjoj Rusiji, da čovjek zbilja ne zna, koji će od silnih protivnih argumenata, što stoje na raspoloženju, izabrati kao najpravedniji.

Ako bismo čak ostavili na stranu najvažniji razlog, haotično stanje, koje vlada u nekadanjoj imperiji, ako čak ne bismo imali u vidu krvave terorističke borbe, u kojima se u unutrašnjosti zemlje međusobno kasape pojedine stranke, pa kada bi unijeli u račun rusku vojsku kao takvu, kakva se trebala preporučiti u toku revolucije, a kakva u stvari odavno više ne postoji, to iz samog tog momenta izlazi činjenica, da čak i idealni oblik socijalističke vojske, kakvu su možda zamišljali prevratnici u Petrogradu, ne bi imala ni najmanju vrijednost kao borbeni jedinica. Osnovicu svake vojničke trupe predstavlja njen časnički zbor, a snaga časničkoga zbora uslovljena je njegovim stručnim kvalitetom i njegovim etičkim osobinama. Današnji rat već od vodnika u svakom pogledu mnogo što šta traži, a za zvanje načelnika viših resora i viših komandanata razumljivo se, da je prirodna pretpostavka intenzivno kako akademsko, tako i praktično školovanje. Operacije na svima bojištima dokazale su, da su časnici središnjih vlasti bili u nadmoćnosti i prema takvim protivnicima, koji su svima sredstvima, što ih pruža njihova prirodna inteligencija i njihova opšta velika obdarenost na brzu ruku gledali da nadoknade onu spremu, kojom u mirno doba nijesu raspolagali. Tako je na primjer engleski časnik od kuće ponio mnoge dobre osobine za vojnu službu, ali je za to ipak podlegao čvrstoj, jednorodno školovanoj organizaciji svojih protivnika. Bez sumnje, da su maršali French, Nivelle i Haig vojskovođe prvoga reda, ali kada se njihova djela uporede sa radom, kojim je pregažena Belgija, osvojena sjeverna Francuska, kojim je u istoriji učinjeno besmrtnim ime Gorlice i kojim su sporazumu oduzete Srbija i mletačka oblast, pomenuti maršali ne prikazuju nam se u najboljem svjetlu. A koliko je velika opet, koliko je beskrajna razlika između onih francuskih i engleskih vojskovođa, koji su svakako od svoga djetinjstva bili vojnici i onih sumnjivih ljudi, kojima je kanda sada povjeren sudbina ruskih vojski. Za zar ne može izazvati smijeh dobroćudno lice onog ruskog vojnika, što ga vidimo na pomenutoj slici u onom bečkom ilustriranom listu, kada u tumačenjima te slike pročitamo, da je on neki vajul „načelnik intendature“? A zar se ne bi valjao od smijeha kakav istinski načelnik intendature, koji zna, kol-

ko je znanja i iskustva potrebno za vršenje te teške službe, kada bi video kakve viceve sebi dozvoljava krajnja demokracija?

Kao što rekosmo čovjek, gledajući to, teško da se ne mora nasmijati. Ako zapadni evropski državnici zbilja i nadalje misle da plaše središnje vlasti ratom sa Rusijom, ove im posljednje ne će braniti to zadovoljstvo. Biće im čak šta više zahvalne. Baš ništa ne škodi, ako se kroz radost, što je u nami izaziva zaključeni mir sa ukrajinskom republikom, nazire i smijeh onih kepeca, koji izigravaju bučale u svjetskoj istoriji.

Mir sa Ukrajinom

Utisak u Budimpešti.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 9. februara.

Vijest o miru sa Ukrajinom izaziva u cijelom gradu i u kulturnim parlamenta živahno raspoloženje. Listovi slave u uvodnim člancima značaj 9. februara kao prvi zaključak mira u svjetskom ratu.

Značenje mira sa Ukrajinom za Monarhiju.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Budimpešta, 9. februara.

„Az Est“ doznaje iz Beča o miru sa Ukrajinom ovo: Ministarstvo spolnih poslova primilo je do sad ne samo brzojav sa objektivnim saopštenjem o zaključku mira, već i nekoliko subjektivnih primjedaba, kojima se izražava zadovoljstvo zbog zaključenja mira. Taj je mir prvini ovom svjetskom ratu, te ga već zato treba radosno pozdraviti. S gledišta austro-ugarske monarhije mir sa Ukrajinom je naročito važan, jer time postaje monarhija na istoku sa svim slobodna. Na sjeveru graniči sada sa Poljskom, a na istoku sa novom ukrajinskom republikom. Tako ostaje samo Rumunjska, koja sad mora uvidjeti da lebdi u vazduhu, pa prema tome učiniti odlučan korak u pravcu sporazuma sa središnjim vlastima. Najveća dobit za Austro-Ugarsku je ta, što je Ukrajina bogata u životnim namirnicama i što će više istih bez sumnje drage volje uputiti svom miroljubivom susjedu. Osim toga je Ukrajina demokratska država a njezina vlada narodna, koja za cijelo ne bi s nama sklopila mir, kad bi mi bili imperijalistička grupa, kako to Trocki tvrdi.

Pregovori za mir

PREGOVORI STUPILI U ODLUČUJUĆI STADIJ.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Bern, 9. februara.

„Humanite“ javlja: Pregovori u Brest-Litovsku stupili su u odlučujuću fazu. Središnje vlasti voljne su, ako Trocki bude i dalje produžio sa odugovlačenjem pregovora, da pregovore sa svim prekinu. Lenjin hoće mir, Trocki ga ne će.

Borba Ukrajinaca protiv boljševika

Velika pobjeda Ukrajinaca nad boljševicima.

Kb. Stockholm, 9. februara.

Ovdašnji ukrajinski brzojavni uređ javlja o velikoj pobjedi nad boljševicima i mnogobrojnom plijenom.

Ukrajinci protiv izopačivanja sporazumne štampe

Kb. Bern, 9. februara.

Državnom tajniku za spolne poslove ukrajinske republike dodijeljen ukrajinski diplomat i političar Georg Gasenko, koji se od nekoliko nedjelja bavi u Svajcarskoj u svojstvu tajnika za spolnu službu ukrajinske republike, prošle srijede je predao francuskom poslaniku u Bernu — kako „Gazette du Lausanne“ javlja — iseran pismeni protest, kojim odlučnim načinom protestuje protiv neistinitih vijesti, koje „Agence Havas“ raspoređuje. Gasenko utvrđuje, da u Ukrajini u opšte i ne postoji nikakva boljševička ukrajinska stranka; jer svi boljševici, koji se u Ukrajini nalaze, ne pripadaju ukrajinskom nego ruskom narodu. Drugo, tako zvana Charkovska rada nije zastupnik ukrajinskog naroda a ne može to ni biti, jer su nju Rusi izvještačenim načinom stvorili u svrhu, da u ukrajinskom narodu izazovu sumnju u socijalistički i narodni duh središnje rade i da na taj način oslabe njen ugled. Gasenko navodi imena svih boljševičkih vođa u Ukrajini i time utvrđuje, da se u tome društvu, koje r govodi boljševičkim pokretom u Ukrajini, ne nalazi ni jedan jedini Ukrajinac. Dokaz je o tome činjenica, što zvanični jezik Charkove rade nije ukrajinski, nego ruski, jer ti ljudi i ne znaju ukrajinski jezik. Gospođa Trocki, Joffe i Kamenjev, koji se ističu kao zastupnici ruskog naroda a ni jedan od njih nije ruski govorilac, htjeli bi da Charkovska rada, među čim članovima nema ni jednog jedinog Ukrajin-

ca, važi kao vođ ukrajinskog naroda. Ali je ukrajinski narod još toliko pametan, da ne dozvoljava da pustolovi njemu upravljaju. Jedno je od glavnih načela, na kome se boljševički mir osniva, pravo samoopredjeljenja naroda. Medjutim se do sad vidilo, da Trocki, Lenjin itd. pravo samoopredjeljenja naroda shvataju tako, kao i bivši car, naime da bi oni htjeli pravo samoopredjeljenja, pa da raspolažu s narodima po svojoj volji.

Borba između japanskih i ruskih četa

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Stockholm, 9. februara.

„Novaja Ziznj“ javlja, da su otpočele žestoke borbe između ruskih i japanskih četa.

Nesavladivost Njemačke

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Rotterdam, 9. februara.

Izdavalac „Northamerican Reviewa“ dokazuje, da je vrlo teška stvar, Njemačku pobijediti. On veli, da izdržavanje vojske staje Sjedinjene Države četrnaest puta skuplje nego Njemačku, jer za svakog američkog borca moraju četvorica da rade u pozadini. Trebalo bi 5 godina, da se taj ogroman posao savlada. Lako je reći, da Njemačka ne može do kraja da vodi rat protiv većine svijeta, ali je istina, da ona dobija, čim više pobjeđuje. Za to se smije tvrditi, da je sad nastao najcrnji trenutak od dana bitke na Maru.

Revolucija u Finskoj

Strahote nad strahotama.

Kb. Stockholm, 9. februara.

Bijela zaštitna garda u Wasi telegrafishe u srijedu uveče: Gradjanski rat traje u Finskoj i dalje, isto tako i teror socijalista. Više od 20 odličnijih ličnosti u Helsingforsu pogubljene su na strahovit način. Dnevno se pljačkaju radnje i kuće i stvaraju požari. Ubijaju nenaoružane, novine osobe, naročito u jugozapadnom dijelu Finske. Bijela garda se ipak nada uspjehu, i ako se te strahote ne mogu jednomo sprječati. Velika je dobit za bijelu zaštitnu gardu, što su juče zauzeli Kemi i Torneju.

Poraz ruskih četa. — Sjeverna Finska u rukama Finaca.

Kb. Stockholm, 9. februara.

Finska bijela garda je sad konačno gospodar Torneje. Jedan dio ruske vojske je zarobljen u Torneju, ostali je pobjegao. Ru-

PODLISTAK

Vol. Jov. Kulundžić: Iz uspomena jedne gospodje

(Nastavak.)

Prelazeći ovu posljednju scenu, i zatim ono, što je potom došlo, Mila Jovanović se stresla. To je bila posljednja scena, posljednji čin njihove ljubavi. Zaisla ona ga je izneverila. Ne! ona ga nije izneverila, jer time bi postala posljednja, no ni ona sama nije znala, šta je to bilo u njoj. Bilo je već nekoliko dana kako se je ona lomila, borila, kako se duša patila pod najrazličitijim mislima, koje su dolazile, ukrštale se u njenom mozgu. I pod tim uticajem osjetila je da joj je volja oslabila. Samo tako se moglo desiti ono što je došlo.

— Bože moj! i on sve to oprastati? Koliko žrtava time samo prinosi? Ali, nemože biti. Oni su se rastali i otišli su daleko jedno od drugog. Ona je sada verena za ovim čovekom.

I ona uporedi njih dvoje. Tamo se je vukla ljubav, koju niko nije mogao uništiti, ovdje već data reč materina i njena.

Šta, bi rekla mati? pomisli devojka u sebi. Oh, ta žena, ona bi presvisnula, ona to ne bi nikada dopustila.

Osećala je kako je glava počinje da boli pod tim mislima, koje su se sve više i više rojile. Nabrekle žile na sle-

poočnicama kucahu joj jako, brzo. Sva je bila uznemirena i neka nervoznost i ustrepatost svijuz živaca pojačavala joj još veću uznemirenost u duši. Sve uspomene, zakopane, zatrite, skrivene u najtamnije u najintimnije kute devojačke duše, pojavljivahu se sada pred njom iz dubine. I svaka ta uspomena pokazivala je sada pred njom jedno doba, jedno vreme, koje je bilo prošlo i proteklo u kome je ostavila ona trag svoga ja. I činilo joj se da, u njene sunčane dane pune sunca i svetlosti, nije umela da se dovoljno napije toga zraka i te svetlosti. Njoj se učini, gledajući ovako iz daljine, da su joj ti dani mnogo lepši bili, nego što ih je ona gledala...

Mila Jovanović se diže. Pogleda na ulicu. Svetlost je još sijala.

Ona brzo sede za mali sto, ukršten fotografijama u malim ramovima. Jedna bela porculanska glava stajala je u uglu. Ona se ogrte jednim šalom i upali lampu, a zatim izvadi hartiju i pero i brzo odpoče da piše:

„Dragi moj,

U ovom momentu, kada ti pišem ovo pismo, ja prelazim sve događaje koji su se dogodili za ovo vreme. Jedna reč postoji za mene dragi moj: volim te. U samoći, u tihe noći, kada sedim sama, ja osećam tu tajanstvenu snagu, koja me veže celim bićem za tebe. Slušam čuk ptice i mislim: ona peva o njemu. Puštam da me miluje noćni vetar i mislim: da osećam tvoje ruke. Sanjam o tebi, mislim o tebi. Čeznja me opo-

minje na tvoje oči. O! dragi!

Ja volim tvoju dušu, dragi. Ja nalazim u njoj sebe samu. I ja treptim i ja drhtim, kada mi ti otvaraš njene dubine. I mi smo se zavoleli, dragi. Mi se još volemo i mi se nećemo nikada zaboraviti.

Kako je to moglo da dodje! Čuj me dragi! ja ti se iskreno ispovedam noćas, čuj me dragi! Nisam te lagala. Moja je ljubav bila iskrena ljubav jedne poštene devojke. Da li ćeš kadgod da zaboraviš našu ljubav? Ja je nikada neću zaboraviti. Sećam se, kako si me pratio, kako si mnogo i mnogo pričao o svemu, o tebi, o tvojim starima. O! ja sam bila uverena, da si me voleo, dragi, kao što sam i ja tebe volela. A ja sam patila.

Koliko si me puta pitao: zašto si ćutljiva i tužna. Tu melanholičnu crtu pridavao si mome karakteru. O! da si znao dragi, O! da si znao... Ali ja ti nisam rekla; ja sam patila. I nad našom ljubavlju navukao se mutni oblak.

Jedno večer srela sam njega. Govorim ti o mome sadanjem vereniku. Upoznali smo se na jednom žuru. Moja ga mati silno vole.

I otada, ja sam počela da patim. Nemoj misliti, da je on bio u stanju da sruši ono, šta smo mi sazdale. Ne! on je bio slab, taj crni kapetan sa kosom u kojoj je po gde izbijala po koja seda, taj čovek bez duha i smisla. I onda, na moju dušu beše pala duboka senka...

Mati! Mati! koliko sam puta zavela u tim crnim noćima. Mati! Mati!

Bog mi je svedok, dragi, nikada, nikada, nikada... Čutala sam, bila sam neveselja pri našim susretima, pri našim šetnjama. Znala sam, bilo me je sramota od sebe same pomišljajući na tebe. Ali mati ga je volela i govorila je, da od naše ljubavi neće ništa biti.

O! dragi da znaš koliko sam se lomila, koliko patila po čitave noći. Sve se ukrštavalo u meni: i ljubav i dužnost i osećanje i mržnja. I ja sam se kolebala pod majkinim neprestanim rečima, pod mojim osećanjima, lomila sam se, kršila ruke, prizivala Boga. I u sred tih muka, na raskršću, pod hipnozom majkinih misli, ja sam ostala nerešena, zbunjena. On je bio učtiv i nije zahtevao ništa, ja korektna.

I tada se dogodilo ono što je najuzasnije. O! koliko sam bila slaba. Ali to je bio plod vaspitanja. O! zašto me nisi saslušao.

Priznajem dragi ja sam bila slaba. O! trebala sam da volim strašno, bezumno, ludo; da tražim ono što mi pripada. Ali, ja sam bila vaspitana tako, da vidim ono što jeste, a da ne protivurečim. I onda, nastalo je ono, — ja sam ga trpela korektna, čutala sam na majkine savete i mislila na tebe. O! zašto me nisi saslušao dragi, posle toga zlokobnoga večera. Trebao si da saznaš bole jedne napačene duše, jedne izbezumljene devojke. Zar smo se toliko poznavali! Između nas je nastalo nerazumevanje; ti si sebe nazvao razočaranim i prevarenim a mene nevernom.

Dragi! najteži dani, najteže noći, — to su bile. Propalaka sam misleći na tebe. Bolelo je to dragi. I svi dani provedeni zajedno, svaki časak, svaki trenutak opominjao me je na tebe i nagrižao je ranu moju. I srce moje slabo grčilo se, kidalo, trzalo dok sam te je prizivala po čitave sate. I moja te suza više ne vrati, i moj bol te ne tače.

Dragi, ja te još volim. Sretnemo li se kad-god znaj uvek, da ćeš naći u meni onu istu. Ali, ti si otišao, dragi, razočaran u nerazumevanju, a ja sam ostala. Naši su se puti razišli, tako mnogo dana. A danas, ti me opet pitaš, a ja ti velim dragi: Ne!

Volem te dragi, volim. Ali, poštedi me i ne čini da se moje stare krvave rane ponovo otvore i zakrvaue....

tvoja Mila.

Kada je Mila Jovanović svršila pismo, ugasila lampu i leže. Hiljadu misli navalile na nju kao dosadni rojevi. Uzbudjena, ne mogući da nade izlaza u ovoj zbunjenosti, ona zagnjurila glavu u mekani, bel jastuk i poče da plače...

Tek dočkan u jutru, ona se osvesti, i probudi. Uvide, da ju je umor savladao i da je prospavala ostatak noći. Uzglavlje joj je bilo svo mokro od noćasnih suza.

Ona se diže lagano i stade se oblačiti. Osam časova je već bilo prošlo. Sačekala doručak i podje kancelariju. Pri polasku uze plavi kovert sa stola i ponese ga sobom da ga ispošlje.

Napolju je padala ona ista kiša,

ski komesar, koji je pokušao da pobegne u Haparandu sa osobljem...

Pitanje švedske intervencije.

Kb. Stockholm, 9. februara. Sve je veća propaganda u Švedskoj za potpomaganje Finske...

Podmornički rat

NOVA POTAPLJANJA.

Wolfv uređ javlja: Jedna naša podmornica (zapovjednik kapetan-poručnik Remy) potopila je nedavno u zapadnom dijelu Kanala...

O godišnjici smrti kralja Milana*

(Po sećanju)

Još mi je u životu sećanju, da je u svima beogradskim krugovima neobično dubok utisak izazvala iznenadna vijest o bolesti kralja Milana...

zam kralja Milana odolet teškoj bolki. Ali, na nesreću srpskog naroda, ta je nada bila i ostala pusta.

Opšti osećaji saučesća, koji su tada prožimali sve beogradske krugove i celu Srbiju bili su najvernija svodadžba, koliko je kralj Milan u svome narodu bio visoko cenjen i poštovan.

Onog kobnog dana, 29. januara kralj Aleksandar i vlada nisu bili u Beogradu, bili su u Nišu gde je skupština zasedavala.

Agonija, ropac, do sad je kralj Milan izveo već mrtav! Ja sam se nadao takvom objašnjenju, ali me je ono ipak jako potreslo.

U 1 sat posle podne stigao je iz Beča kratak brzovoj: Kralj Milan je umro!

Sutra dan pre podne vratio se u Beograd iz Niša zasebnim vozom kralj Aleksandar s kraljicom i ministrima.

Uverjen, da uskoro mora iz Beča stići i poslednji izveštaj, rešio sam se da ostanem u ministarstvu i prekoodne. Telefon je radio neprestano, jedno isto pitanje sa svih strana.

U 1 sat posle podne stigao je iz Beča kratak brzovoj: Kralj Milan je umro!

Minjevitom brzinom je Beograd saznao vest o smrti bivšeg vladaoča Srbije, a do u več i cela Srbija.

Sutra dan pre podne vratio se u Beograd iz Niša zasebnim vozom kralj Aleksandar s kraljicom i ministrima.

Sednice narodne skupštine bile su odozgo na neodređeno vreme, te je drugim zasebnim vozom došao i veći dio narodnih poslanika u Beograd.

Sutra dan pre podne vratio se u Beograd iz Niša zasebnim vozom kralj Aleksandar s kraljicom i ministrima.

ga u onim trenucima morali proživljati. Da, u tim trenucima se i kod njega zasvedočila ona stara narodna izreka, da — krv nije voda; on je nesumnjivo tada zalazio za mnogo što-šta, što se posle poslednjeg rastanka sa ocem, dogodilo i događalo, ali je smrt kralja Milana oduela sve to sobom u nepovrat.

Između Beograda i Beča radio je neprekidno brzovoj pima dva dana: poslanstvo u Beču slalo je vladi izveštaje o poslednjim trenucima kralja Milana.

Svome bliskom rođaku, pukovniku Aleksandru Konstantinoviču, jednom koji se nalazio oko bolesničke postelje, kralj Milan je na poslednjem času svome izjavio želju, da večno počiva u jednom od fruškogorskih manastira i molio ga, da se pobrine da se ta njegova želja ispuni.

Njegovo Veličanstvo car Franjo Josip, izvešten nadležnim putem o poslednjoj želji kralja Milana, svesrdno joj se odazvao; naredio je, da se kralj Milan sahrani sa svima počastima, koje jednom vladajući pripadaju, u manastiru Krušedolu o njegovom trošku.

Ta je vest izazvala u Beogradu dubok utisak, novu žalost ali i osećaje iskrene blagodarnosti prema dobroćudnom vladajući susednoj monarhiji, što je svesrdno izvelo uvažiti poslednju želju bivšeg vladaoča Srbije.

Carška se naredba izvršila do poslednje crtice. U Beču i na celom putu do Krušedola samrtnim ostacima kralja Milana odavane su najviše počasti.

Telo kralja Milana je položeno u crkvi manastira Krušedola u grob pored smrtnih ostataka kneginje Ljubice Miloša Obrenovića.

Mir pepelu kralja Milana, — skava mu!

Grad i okolica

Dnevni kalendar

Danas je neđjelja 10. februara, po starom 28. januara — Rimokatolički: Skolastika dj; pravoslavni: Jevrem Sinski.

Casnička i činovnička kasina otvorena je do 12 sati u noć.

C. i. k. vojnički dom: Citonica, soba za pisanje i igranje, kantina. Otvoreno od 7 sati izjutra do 9 sati uveče. Slobodan pristup svakome vojniku.

Beogradski orfeum (u zimskom pozorištu, prije Boulevard): Dvije predstave, prva u 8 sati poslije podne, a druga u 7:30 sati uveče.

Kinematografi: Vojni kino u Kralja Milana ulici 55 (Koleosium): U 3 sata poslije podne opšta predstava za časnike, vojnike i građanstvo; u 4:45 i 6:30 sati poslije podne predstave za vojnike.

Noćna služba u ljekarnama: U sedmicu od 3. do uključivo 9. februara obavljaju noćnu službu u Beogradu ove ljekarne (apoteke): Michl, Stara Crkvena ul. 8; Kusaković, Knežev Spomenik 2; Sekulić, Takovska ul. 37; ljekarna Crvenoga Krsta, Beogradska ulica 2.

Parobrodarski saobraćaj. I. Između Zemuna i Beograda. Red plovidbe, koji važi od 28. januara do opoziva: Polazak iz Zemuna za Beograd u 6:00, 7:30, 8:30, 9:30, 10:30, 11:30 pr. podne te u 1:30, 2:30, 3:30, 4:30, 5:30, 6:30 i 7:30 poslije podne.

Vojno parno toplo kupatilo u Car Dušanovoj ulici. — I. Kupatilo u kadama: a) Za vojne osobe otvoreno radnim danima od 7 sati prije podne do 5 sati poslije podne, a neđeljom i praznicima od 7 sati prije podne do 12 1/2 sati u podne.

Evangeličko bogoslužjenje. Danas u neđjelju, 10. februara, održaće se u evangeličkoj crkvi (Vuka Karadžića ul. br. 9) u 9 sati matijarsko, a u 10 sati njemačko bogoslužjenje.

MALI PODLISTAK

Istorijski kalendar

Franzen — Gabelsberger — Lunévilleski mir — Dahn — Dostojevskij.

Na jučerašnji dan, 9. februara 1772. godine rođen je u Uleaborgu u Finskoj švedski pjesnik i propovjednik Frans Michael Franzén.

1808. godine bio je izabran za člana švedske akademije nauka, a 1824. godine postao je sekretar akademije.

Iz mode

Izšla ona dama, koja još uvijek ne upotrebljava Diana Aibaster puder, i crme, da bude lijepa.

Posvuda se može dobiti. Glavno prodavalište: „Diana“ Handels A. G. Budapest V.

Nádor utca 6.

koju je Vladimir Mirković posmatrao iz svoje sobe.

— Već jesen, uzdahnu Mila Jovanović, prelazeći preko ulice.

IV.

Vladimir Mirković navukao je jaknu oko vrata, izišao na kafanska vrata i vide gde nekoliko gavranova sa susednih jablovanova prhnuše iz parka sa graktanjem.

Čim se Vladimir Mirković nadje sam u kolima, maši se tabakere i zapali prvu cigaretu u osamnaest časova.

Uveriti se, da je sve u redu on tuđu bakšiš moniku i zavuče se brzo pod koš.

je on penjao, više iz radoznalosti jer svaki je u sebi mislio na poneki put. I tek kada se kola izgubiše daleko oni se vratise svojoj običnoj navici.

Čim se Vladimir Mirković nadje sam u kolima, maši se tabakere i zapali prvu cigaretu u osamnaest časova.

Vladimir Mirković uzdahnu teško, duboko. Nabra svoje crne, savljene obrve, gradeći duboku brazdu na velikom čelu.

Čeka njegova dužnost, dosadna kancelarija, monotona palanka i njih dvoje, i sa njim, od kojih jedan željezničar lagano zatvarao rampu.

dvoje starih, koje on još vole. Za jedan trenutak prenese se u Beograd, gde je proveo studentski život. Pošto je svršio četiri godine i položio sve ispite, on ode duboko u jesen kod roditelja.

I on se je vratio. Ostavio je svoj zavičaj u kome je poznavao svaki kamen, svako drvo, svaku stopu, ostavio je polja, napustio utrine, njive, vinograde, zaboravio reku i sve dane provedene na njoj.

Kola usporiše hod. Čule su se kopte konjske kako udaraju o kamenje po taktu i on oseti kako lupaju jedna spala potkovića na jednoj konjskoj nozi.

Na jučerašnji dan, 9. februara 1772. godine rođen je u Uleaborgu u Finskoj švedski pjesnik i propovjednik Frans Michael Franzén.

je ušao već u stanicu. Pogleda kroz okno i vide crno, veliko zdanje, puno čadji: mnogo mosača, činovnika, koji trčahu, vikahu, u jednoj gužvi, gomili, mežuju, zatim čitavi denjmovi, koji se vuku na malim kolima, pa bagaže i prtljage.

On je ušao već u stanicu. Pogleda kroz okno i vide crno, veliko zdanje, puno čadji: mnogo mosača, činovnika, koji trčahu, vikahu, u jednoj gužvi, gomili, mežuju, zatim čitavi denjmovi, koji se vuku na malim kolima, pa bagaže i prtljage.

Izvadivši kartu, dugim hodnikom on se opet vrati u čekaonicu. Bi mu teško jer je patio od malokrvnosti te se vrati da izvadit kartu za peron. Tek kada izjade na peron sa kofenom, njega zapahnu hladnoća i jesenja svežina i on počne, da udiše punim plućima.

Izvadivši kartu, dugim hodnikom on se opet vrati u čekaonicu. Bi mu teško jer je patio od malokrvnosti te se vrati da izvadit kartu za peron.

Na jučerašnji dan, 9. februara 1772. godine rođen je u Uleaborgu u Finskoj švedski pjesnik i propovjednik Frans Michael Franzén.

1808. godine bio je izabran za člana švedske akademije nauka, a 1824. godine postao je sekretar akademije.

1829. godine prve stalne kurseve za skupštinske stenografe, a 1834. godine izdao je prvi udžbenik za učenje svoje

Prilozi. Opštine Klenje, Bačvinci, Lipolist, Prnjavor, Tabanovič, Drenovac i Crnobarski Salaš (Smiljana Bulajić) predale su preko c. i k. kotarskog zapovjedništva u Bogatiću K 3445. — kao priloge za austro-ugarski Crvena Krst sanitetskom odjeljenju vojne glavne gubernije.

Prihod dobrotvornih pozorišnih predstava.

Nije se još ustanovio tačno opšti prihod posljednjih dviju dobrotvornih pozorišnih predstava, no od prilike će biti blizu 6000 kruna, tako će od svih ovih dobrotvornih predstava uniči kao poklon beogradskeji sirotinji deset milijarda kruna.

Klasična Sterijina komedija „Kija Janja“ daje se kao predstava za djake u četvrtak dne 14. za realnu gimnaziju, a 15. u petak za žensku gimnaziju, i to u 4 sata poslije podne.

Jedan interesantan slučaj.

U četvrtak poslije podne sahranjena je — kao što smo već javili — gospođica Bisenija, supruga gospodina Vladike Todorovića, ministra gradjevina u miru.

Pokojnica ima četiri sina, koji se kao rezervni časnici svi nalaze u Rusiji i od kojih već nekoliko mjeseci nije dobila nikakav izvještaj.

U oči dana smrti pokojnika je bila jako ožalošćena brigom za svojim sinovima uobražavajući sebi, da se svima ili bar nekome od njih dogodila neka nesreća, na što je ona posljednjih dana često pomišljala i što joj je zadavalo velike materinske brige.

U jutru, kad je pokojnica već bila položena na ođar, zakucao je raznosadž pisama na vrata i donio pismo, u kojem se nalazila slika vojne četvero s nova, a u kojemu oni javljaju, da su živi i zdravi.

1808. godine bio je izabran za člana švedske akademije nauka, a 1824. godine postao je sekretar akademije.

1829. godine prve stalne kurseve za skupštinske stenografe, a 1834. godine izdao je prvi udžbenik za učenje svoje

pokojnica u materinskoj čežnji za njima izgubila svoj život.

Svako, koji je ušao u sobu, gdje je bio od pokojinice, morao je proći mnogo suza posmatrajući nesrećnu mrtvu majku, pored čije su glave na odru stajale fotografije njena četiri sina, koji su se na slici ljupko smiješili, snivajući lijepe snove baš o njoj — svojoj materi!

Traži se.

Dobri vojevo Tavrčić, bravarški kalfa iz Kraljeva. Ako bi ko šta znao o njegovu, umoljava se da o tome izvjesti Društvo Crvenoga Krsta u c. i k. vojnoj glavnoj guberniji za Srbiju u Beogradu, s pozivom na br. 24623.

Saborna crkva — za beogradsku sirotinju.

Saborna crkva poslala je sirotinjskom odjeljenju opštine grada Beograda svotu od 333.66 kruna, koju je sv. s. skupila na tas za vrijeme bogoslužjenja u mjesecu januara ove godine, a za pomaganje sirotinje beogradske.

Žrtva dječije tuče.

Prekinoć se u Paliluli, na uglu Takovske i Ratarske ulice, poslije nestajne igre potuklo nekoliko dječaka. Žrtvom njihove tuče bila je Zagorka, žena pok. Ranka Gjorgjevića, bivšeg građevinskog proizlumača, koja je u tome času prolazila ulicom. Jedan od dječaka bio se bacio kamenom na svoga protivnika. Kamen, međutim, pogodio gđu Gjorgjević u desnu stranu nosa i nanese joj ozbiljnu duboku dva do tri centimetra. Gopodnji je ukazana odmah pomoć, a razuzdani dječaci razbjegli su se na razne strane, tako da se krivac nije mogao uhvatiti.

Odobrenja za rasprodaje.

Za svaku javnu rasprodaju, kojom pojedinci žele što brže na sino i normalno sputšenim cijenama svoju robu da prodadu, moraju prethodno dobiti dozvolu od zapovjedništva svoga okruga, koje ima da provjeri da li je rasprodaja opravdana. Za odobrenje rasprodaje plaća se predviđena novčana taksa.

Poziv vinogradarima.

Svi posjednici vinograda imaju svoje vinograde sa tačnim naznačenjem broja čokota prijaviti ekonomskom odjeljenju opštine grada Beograda najdalje do 18. prvog mjeseca.

Ovo je potrebno radi toga, što će se samo na osnovu toga izdavati playi kamen, peroci i stipa.

Gajenje svilenih buba.

Ovim se poziva svatko, a naročito svi učitelji i učiteljice narodnih škola u oblasti c. i k. vojne glavne gubernije, da u svim mjestima, gdje se gaji svilena buba, obavijeste stanovništvo o koristi svilarstva i sami po mogućstvu doprinesu njegovom razgranjavanju.

Svilarstvo iziskuje tako malo rada, da se svaki njime može baviti kao uzgrednim poslom. Taj posao poglavito obavljaju žene i djeca. Naročito djeci pruža čak i prijatnu razonodu. Pošto se gajenje svršava prije žetve, to odgajivači mogu doći do lijepe zarade u vrijeme, kad je prošlogodišnja žetva utrošena, a drugih privrednih izvora još nemaju.

Upotrebljive svilene čaure skupiče se za 1918. godinu po cijeni kruna 5.50 po kilogramu, a neupotrebljive po kruna 0.30 kilogram i odmah će se isplatiti.

Po svemu je lijepa i plemenita zadaća narodnih prosvjetitelja, da svoj upliv upotrebe na to, da se što veći broj stanovništva bavi gajenjem svilenih buba. Svaki pojedinac, koji bi se bavio svi-

larstvom ima se prijaviti predsjedniku svoje opštine.

Radi proširenja svilarstva u onim opštinama, u kojima se ono prije obdjelavalo, poslaće se jedan inspektor svilarstva.

Naročito se učitelji pozivaju, da se stave u vezu sa inspektorom, čim bi ovaj u njihovu opštinu došao, da prisustvuju predavanju, koje će ovaj držati odgajivačima, da mu u svemu idu na ruku i da za dalji rad u svemu ispunjuju uputstva, koja će od ovoga primiti.

Učiteljima je dopušteno, da se u slobodnom vremenu i sami bave gajenjem svilenih buba, dajući time primjer ostalima, kao i da za svilene čaure prime naplatu pri njihovom oduzimanju.

Nadjene stvari.

Posljednjih 14 dana predate su ovdašnjem c. i k. vojnom policijskom komesarijatu ove nadjene stvari: 1 crn džepni nož, 1 bilježnik s pismima i kartama, 1 crn kožni novčanik s 2 kruna, 1 novčanica od 20 kruna, 1 bijela džepna marana bez znaka, 1 zelena kesica s 1 krimom. Sopsptvenici mogu svoje stvari podići kod c. i k. vojnog policijskog komesarijata u sobi br. 57.

Narodna privreda

Vjeresija poslije rata.

U nekim stručnim listovima posve se raspravlja o tome, bude li poslije rata vjeresije. Istina danas je uvedeno plaćanje u gotovinu. Danas mora trgovac plaćati ne samo sa gotovim novcem, već i unaprijed, tako da mora više puta čekati po par mjeseci na robu, a da za novac ne dobiva nikakvih kamata. Zato nije čudo, da trgovci ne posudjuju više i da se mora danas sve u gotovinu kupovati. Medjutim drži se stajnim, da će se trgovcima morati dati 30 do 90 dana vjeresije, kao što je to prije rata bilo, ako se moždano će davati razni prije rata košt pojedine robe uvedeni rabati i popusti. Uostalom danas su sve trgovačke uzance izgubile vrijednost, jer je danas općenito uvedeno plaćanje u gotovinu i roba po uzoru bez ikakvih daljnjih takozvanih uzanaca. Poslije rata će opet nastupiti nove uzance, dok se opet ne uvedu stare, ili dok se opet ne uvriježe nove, koje će biti akomodirane prilikama trgovine i prometa poslije rata. No bez vjeresije se ne može i ne će moći živjeti, pa tako sa sigurnošću možemo očekivati, da će se poslije rata opet razviti vjeresija, kako je bila uobičajena i prije rata.

(Hrv. Ekonomista.)

ERKSPOZITURA PEŠTANSKE-UGARSKE KOMERCIJALNE BANKE
U BEOGRADU KNEZ MIHAJLOVA 50.
GLAVNA UPRAVA C. I. K. MONOPOLA PETROLEJA I ŠPIRITA
Bavi se svima bankarskim poslovima, pošiljkanja novaca iz Austro-Ugarske i za Austro-Vgarsku, savezničke i neutralne države.
Specijalno odjeljenje za šiljanje novaca ratnim zarobljenicima i interniranima.
Prima uloge i obavlja mijenjanje novca po najkulantnijim dnevnim kursovima. **Zasebno odjeljenje za robu za sve vrste trgov. poslova.**
Osnovna glavnica i pričuva 232.000.000 kruna.

Dnevne vijesti

† Steva Vasin Popović.

Juče je u Budimpešti naprasnom smrću preminuo Steva Vasin Popović-Fruškogorski u 74. godini starosti. Život Steve Popovića, — mislimo tu politički — bio je, naročito u njegovim mladim godinama, pun raznolikosti, ali i pun rada, može se reći neumornog svestranog rada, najviše na pedagoškom polju. Pokojnik se kao sin siromašnih roditelja, svojim trudom izdržavao na bečkoj univerz. a bio je poduže vrijeme i privatni nastavnik Božidara i Aleksija, sinova A. Karagiorgjevića, koji je tada živio u Beču. Ušavši u javni život poslije svršenih nauka pok. Steva je ubrzo zauzeo vidno mjesto u pokretu srpske omladine u Ugarskoj u šezdesetim i dočimjim godinama prošloga stoljeća. U kolu Miletija, Subotiča, Laze Kostića, Maksimovića, Kasapinovića i drugih prvaka u borbi za narodno-crkvenu autonomiju srpskog naroda u Ugarskoj pok. Steva je zauzimao vidno mjesto, te je još u mladim godinama ušao kao poslanik u narodno-crkvjeni sabor, kome je s vrlo malim prekidom pripadao do smrti. Kao što pomenu smo, rad mu je bio vrlo obilat na pedagoškom polju; svi radovi karlovačkog sabora, koji su se ticali prosvjete i škole bili su djelo pok. Steve. Uredjenje osnovnih i učiteljskih škola u Ugarskoj pri kraju prošloga stoljeća djelo je pok. Steve, za koje je on u saboru bio uvijek glavni referent, a kroz dugi niz godina bio im je i glavni nadzornik. U svome dočimjem životu Steva je napustio svoja nekadašnja omladinska gledišta i dočimno se do položaja upravnika Tekeljanuma u Budimpešti. Prije desetinu godina izabran je kao vladin kandidat za poslanika u magjarski sabor, kome je do smrti pripadao.

Bog da mu dušu prosti i laka mu zemlja!

Novo odredjenje ratnih zona.

Vrhovno zapovjedništvo vojske izdalo je nove naredbe u pogledu ratnih zona, te je između ostaloga granice ovako odredilo: U Ugarskoj, Bosni i Hercegovini otpada šire ratno područje. Uže ratno područje obuhvata u Ugarskoj županije Csik i Háromszék; slobodni grad Rijeku sa okolnicu; u Hrvatskoj županije Heko-krbavsku i modriško-riječku i u Bosni i Hercegovini ove srezove: Bileć, Čajnica, Foča, Gacko, Konjica, Ljubinje, Mostar, Nevesinje, Rogatica, Sarajevo, Stolac, Trebinje i Višegrad.

Misiija novog srpskog poslanika u Švedskoj.

Misiija novog srpskog poslanika u Švedskoj, Milana M. Rakića, sastoji se po njegovim sopstvenim navodima u „Dagens Nyheter“ u ovome: Dok ne dobijem bliže instrukcije od moje vlade na Krfu, moja će briga biti, da se poboljša stanje srpskih ratnih zarobljenika, što će iz neutralne Švedske lakše ići. S tim ću za sad biti dovoljno zaposlen. Osim toga treba ovdje da proučim uređenja industrije, školstva itd., kako bi otud po svršetku rata moja zemlja imala konstit. Poznat je sadašnji položaj moje zemlje povišom okupacije, te nije potrebno da o tome dalje govorim. I ja nijesam već dugo bio u svojoj otadžbini, da bih mogao iz ličnog iskustva sam nešto reći. Ali o Rumunjskoj, iz koje sada dolazim, mogu reći, da ju je promijenjeno držanje Rusije bacilo u vrlo nezgodan položaj. Kako će se taj položaj u budućnosti razviti, zavisiće od Rusa i Ukrajinaca.

Umro Alfred barun Rothschild.

Kako javlja brzozjav iz Londona, premimno je Alfred barun Rothschild, koji je prije rata bio austro-ugarski honorar. generalni konzul. Rodio se 2. jula 1840. od oca Lionlla baruna Rothschilda, te je bio mladi brat godine 1915. preminulog baruna Nataniela, komu je engleski kralj podijelio dostojanstvo lorda i peera. God. 1885. pozvao je lord Gladstone, tadašnji ministar predsjednik, toga prvoga jevreja, koji je dobio dostojanstvo peera, u gornju kuću. Tri brata baruni Nataniel, Alfred i Leopold Rothschild bile su najpoznatije ličnosti engleskoga glavnoga grada.

Stranci u Švajcarskoj.

Ovih dana je švajcarski parlament izglasao naročiti zakon, koji se odnosi na strance što se nastanjuju u Švajcarskoj. Ličnost, koja želi da se iz druge države nastani i živi u Švajcarskoj, mora da ispuni ove uslove: na pasošu za odlazak mora biti potvrđeno od strane nadležnog švajcarskog konzulata, da se stranc može vratiti u domovinu. Dalje, mjesne vlasti imaju da izdadu uvjerenje o dobrom vladanju za posljednja tri mjeseca. Zatim uvjerenje o namjerama putovanja, koji preduzima i, najzad, izjašnjenje i uvjerenje da li ličnost raspolaze dovoljnim novčanim sredstvima za vrijeme bavljenja u Švajcarskoj.

Uapšen talijanski sveštenik zbog propovijedi.

„Popolo d'Italia“ javlja iz Campesotta (?): Sveštenik Carissimi uapšen je, jer je u svojim propovijedima govorio, da je poraz Italije kazna božja za izdaju počinjenu na nekadašnjem saveznicu.

Sudbina turske žene.

Turska žena, koja dosad nije imala nikakvih prava, sada će usljed novoga zakona biti izjednačena s mužem u bračnom pravu. Kako je poznato islam dopušta mnogoženstvo. Pa premda se ovo ne će ukinuti ni novim zakonom, to će se ženi ipak obezbijediti pravo, da u času sklapanja braka postavi uvjete, da se u slučaju, ako muž želi sklopiti drugi, treći ili četvrti brak, ukida i razrješuje prvi, drugi, odnosno treći brak. Nadalje je muž obavezan, da se skrbi za uzdržavanje žene, te da joj isplaćuje bilo odštetu ili rentu, ako se brak razidje. Za raspit braka su uvedene ustanove, slične kao i u većini kulturnih zemalja. Doba za sklapanje braka, mnogo je niža, nego li u nas. Djevojke se ne smiju udavati prije 10, a muškarci se ne smiju ženiti prije 17 godine. Do 17. godine trebaju djevojke privola oca ili skrbnika, a muškarci dozvolu sudije.

Podpomaže probavu, luči sluz, oblažuje kiselinu. **MATTONI-EV GIESSHÜBLER** ČISTA PRIRODNA ALKALIČNA KISELICA

Reinrich Mattoni d. d. Beč i Karisbad.

Glavno skladište za Srbiju: U vojnom prometu stojeća Ljekarna Protić, Beograd, Kralja Milana ulica 87.

Kilometarska dužina saobraćajnih pruga u Srbiji

Prema pregledu saobraćaja, koji je objavila austro-ugarska željeznička uprava u Srbiji, dužina željezničkih pruga gornje uprave u sadašnjem saobraćaju u Srbiji iznosi 548 kilometara. U punom su saobraćaju ove pruge: Beograd—Vel. Plana, dužina 91 km.; Mladenovac—Valjevo (102 km.); Stalac—Užice (167 km.); Šabac—Banja Koviljača (57 km.); Zabrež—Lajkovac—Bogovadja — Latković—Babajić—Kadina Luka—Banjane (70). Deo od Lajkovca do Banjanu sagradjen je prošle godine, u državnoj režiji.

Od Gor. Milanovca do Čačka (22 km.) i Priština—Mitrovica (33 km.). U gradjenju je nova pruga: Banjan—Stavica—Ugrinovci — Davidovića—Kriava Reka—Ljutovnica—Gor. Milanovac. Kad ovaj dio bude dovršen, moći će se putovati direktnom prugom Zabrež—Lajkovac— Gor. Milanovac—Čačak.

Posljednje brzozjavne vijesti

OPŠTI KAZAČKI USTANAK U DONSKOM PODRUČJU. — KALEDJIN POBJEGAO U PERZIJU.

(Naročiti brzozjav „Beogradskih Novina“) Stockholm, 9. februara. Prema vijestima „Pravde“ javljeno je narodnim povjerenicima, da je u donskom području izbio opšti kazački ustanak. Siromašniji kazački pobunili su se protiv hetmana Kaledjina. U svim donskim gradovima razvili su se vrlo ogorčeni bojevi u kojima su pobijedili pobunjenici. Kaledjin je pobjegao u Perziju.

OPŠADNO STANJE U CIJELOJ RUSIJI.

(Naročiti brzozjav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 9. februara. „Daily Mail“ javlja iz Petrograda, da je zbog nemira i sumnjivog držanja pojedinih zemstava nad cijelom Rusijom objavljeno poštreno opsadno stanje.

GENERAL ŠČERBAČEV — UAPŠEN.

(Naročiti brzozjav „Beogradskih Novina“) Stockholm, 9. februara. Glasa se u Petrogradu, da je u Kijevu uapšen general Ščerbačev.

RUMUNJSKA NA RASKRŠĆU.

Pariske banke ne će više da isplaćuju rumunjske chekove. (Naročiti brzozjav „Beogradskih Novina“) Bern, 9. februara.

Pariske banke ne će od ponedjeljka da isplaćuju rumunjske chekove i doznačnice. Na pariskoj burzi izbačena su od četvrtka sva notiranja rumunjskih vrijednota.

WILSONOV PORAZ U KONGRESU.

(Naročiti brzozjav „Beogradskih Novina“) Rotterdam, 9. februara. Američka senat odbio je Wilsonov prijedlog, da mu se za vrijeme rata podijeli punomoćije, prema kojim bi on mogao samostalno sklapati vojne i političke ugovore. Jednako je kongres oklonio Wilsonov prijedlog, da se industrija artje i industrija drvja stavi pod njegovu kontrolu.

stenografije, dok je 1843. godine priredio novo i dopunjeno izdanje. U prvi mah je stenografija služila isključivo za pribilježavanje govora u parlamentima i na drugim javnim zborovima, a tek postepeno počeli su je upotrebljavati i u novinarstvu i trgovačkim i industrijskim kancelarijama. Od kada je pronađena mašina za pisanje, stenografija je za ove posljednje postala „hljeb nasušni“. Pri izradi svoga sistema Gabelsberger se nikako nije oslanjao na englesku i francusku stenografiju kao što su to činili njegovi predhodnici u Njemačkoj, već je za osnovu uzeo prve pokušaje skraćenog pisanja još iz starorimskog doba, takozvane „Tironske note“. Izuzev sjeverno njemačkih krajeva i krajeva Švajcarske, u kojima se govori njemački (gdje još prevladaju drugi sistemi) Gabelsbergerova stenografija u veliko je među Nijemcima potisla druge sisteme, a preuđe se skoro za sve evropske jezike. Po negdje, kao kod slovenskih naroda, upotrebljuje se gotovo isključivo Gabelsbergerov sistem, a ponegdje, kao u Engleskoj, Francuskoj i t. d. upotrebljuje se on pored domaćih sistema. Gabelsbergerova stenografija preradjena je za ove poznatije jezike: danski (norveški), švedski, holandski, novogrčki, rumunjski, ruski, srpsko-hrvatski, slovenski, bugarski, češki, slovački, poljski, magjarski, finski i turski. Postoje vrlo mnogo listova, časopisa i t. d., koji se štampaju Gabelsbergerovim stenografijom. — 9. februara 1801. godine zaključen je u Lunéville-u u sjeveroistočnoj Francuskoj mir između francuske republike i njemačkog carstva. Ovim se mirom, sklopljenim u glavnom na istim osno-

vama kao prije toga mir u Campo-Formiu (1797. godine). Njime je Belgija i ostala lijeva obala Rajne (Rhein-e) ustupljena francuskoj republici, dalje su kao vazali francuske priznate nove republike: ligurska (zap. dio sjev. Italije sa Genovom kao glavnim gradom), cisalpinska (srednji dio sjev. Italije sa Milanom) i helvetska (Švajcarska). Austrija je ovim mirom dobila Veneciju sa oblastima do rijeke Ečave (Adige, Istru i Dalmaciju. Onim njemačkim vladarima pak, koji su teritorijalno oštećeni odstupanjem lijeve obale Rajne, data je odšteta ukidanjem nezavisnosti (sekulariziranjem) samostalnih crkvenih oblasti i slobodnih gradova (mediatiziranje). — 9. februara 1834. godine rođen je njemački književnik i istoričar Felix Dahn, o kojemu je već bilo govora na ovom mjestu. — 9. februara 1881. godine (po novom) umro je u Petrogradu slavni ruski romansijer Fjodor Mihajlovič Dostojevski, pisac „Zapismika iz mrtvog doma“ i „Zločina i Kazne“, o kojemu je također već bilo riječi na ovom mjestu.

Puškin — „Matica Ilirska“ — Edison.

Na današnji dan, 10. februara (29. januara po starom) 1837. g. umro je u Petrogradu Aleksandar Sergejevič Puškin, najslavniji ruski pjesnik sviju vremena. Aleksandar Sergejevič Puškin rođen je u Moskvi (26. maja po st.) 6. juna 1799. godine. Kao god i njegov glavni drug Mihail Jurjevič Ljermontov, a kao što je to u ono vrijeme često bio običaj u ruskim plemićkim porodicama, Puškin u prvim godinama svoga djetinstva, a dok nije

pošao u školu nije ni znao ruski, pošto se u kući govorilo samo francuski. Učio je na imperatorskom liceju u Carskom Selu i već kao dječko od 15 godina obratio je opštu pažnju na se lijepom pjesmom „Uspomene na Carskoje Selo“. 1817. godine doblje službu u ministarstvu spoljnih poslova u Petrogradu, gdje je počeo marljivo proučavati klasičnu književnost, a pored toga i djelo čuvenog engleskog pjesnika lorda Byrona, čiji se književni uticaj dosta opaža u prvom dobu Puškinovog književnog rada. Zbog nekih šaljivih pjesama, a još više zbog izvjesnih neobazrivilih razgovora, Puškin 1820. godine bude premešten u besarabsku guberniju, a odatle je kao ataše grofa Voronjova otišao guberniju u Odesu. Život u živopisnim južnoruskim predjelima vrlo je povoljno uticao na razvitak puškinovog talenta. Došao je u neposredni dodir sa narodom, upoznao se sa narodnom pjesmom i narodnim običajem. Ko zna, je li bi ovaj čovjek, koji kao što rekomo, u djetinjstvu i nije znao svoj maternji jezik, ikad postao onakav pjesnički velikan, da je i dalje ostao u internacionalnoj aristokratskoj petrogradskoj sredini. Ovaka se baš Puškin kao nijedan ruski pjesnik prije njega odlikovao rijetkom ljepotom i čistooćom ruskoga jezika. 1822. godine pojavljuje se njegovo prvo očeće djelo, „pripovjetka u stihovima“ kao većina njegovih djela — „Ruslan i Ljudmila“, u kojemu opisuje starorusko herojsko doba, zatim se 1823. godine pojavljuje „Kavkazski pjenik“, a 1824. godine „Bahčiserajski fontan“ („Bunar u Bahčiseraju“), 1824. godine Puškin zbog nekih nestasnih pjesmica, u koj-

ma je ismijavao svoga šefa, grofa Voronjova, a po naredbi samog imperatora Aleksandra I. bude otpušten iz državne službe. Naredjeno mu je da ode na stalni boravak na svoje imanje Mihajlovskoje. No 1825. godine umire imperator Aleksandar, a njegov nasljednik Nikola I. prilikom svoga krunisanja pomilova Puškina, pozva ga u Moskvu i postavi ga za državnog istoričara. Po svom povratku, Puškin 1826. godine dovrši svoje najčuvjenije djelo „roman u stihovima“ „Evgenij Onjegin“, koje po svojoj formi dosta podsjeća na Byronovog „Don Juana“. U tome je djelu slavni pjesnik razvio svu svoju snagu i svekoliki svoj talenat; u „Onjeginu“ se divno opisuje ondašnji ruski društveni život. Za ovim su se nizale poetske pripovjetke „Ciganje“, „Bratja razbojnik“, „Poltava“, „Grof Nuljin“ i t. d. Dok je dotle kao što rekomo bio u priličnoj mjeri pod Byronovim uticajem učinio je veliki korak ka potpunoj originalnosti sjajno izradjenom dramom „Boris Godunov“ (1831. god.). Smrt ga je omela, da ovo djelo potpuno dovrši i razradi. Kao istoriograf započeo je 1831. godine „istoriju Petra Velikoga“, a potpuno je izradio djelo „istorija Pugacevičeve zavjere“. Od njegovih djela iz lipe književnosti napisanih prozom napisao je pripovjetke „Kapitanskaja docka“ („Kapetanova kći“) i „Dubrovin“. Sudba je htjela, da dvojica najvećih ruskih pjesnika, Puškin i Ljermontov, svrše u najljepšim godinama na isti tragičan način — u dvoboju. Dok je Ljermontov poginuo od ruke svoga najboljeg druga, kojega je bio uvrije-

dio, Puškin je poginuo u dvoboju sa nesudjenim pašenogom, vjerenikom njegove svastike, baronom Heeckernom. Ovaj se posljednji bio počeo udvarati Puškinovoj supruzi, te ga je Puškin pozvao na dvovoj. Na današnji dan 1837. god. podlegao je ovaj veliki pjesnik, tvorca novije ruske romantike i ljubimac svoga naroda, ranama, zadobijenim u tom dvoboju. 1880. godine podignut mu je spomenik u Moskvi, a 1884. god u Petrogradu. — 10. februara 1842. god. osnovana je u Zagrebu „Matica Ilirska“, koja je šezdesetih godina prekrštena u „Maticu Hrvatsku“. — 10. februara 1847. god. rođen je u Milanu (Ohio) Thomas Alwa Edison, veliki pronalazač na polju elektrotehnike. U mladosti bio je — prodavač novina po željezničkim vozovima. Za vrijeme dugačkih vožnji pravio je hemijske eksperimente i štampao je u samom vozu neki listić. Dočimje je izučio telegrafsku službu i postao telegrafista. Kao takav izmislio je bezbroj novina na telegrafu. Šezdesetih godina pronašao je električnu sijalicu u današnjem obliku. 1876. god. otvorio je svoju laboratoriju u New-Yorku; usavršio je telefon, izmislio je fonograf, prethodnik gramofona, od kojega je opet konstruirao parlograf za kancelarijsku potrebu, dalje mikrofon, aerofon, megafon i t. d. Na polju telegrafije konstruirao je aparat, kojim se na jednoj istoj liniji jednovremeno mogu u raznim pravcima razaslati četiri telegrama, aparat, kojim voz i za vrijeme vožnje ostaje u telegrafskoj vezi sa stanicama i t. d. Ma da je već prevalio sedamdesetu godinu, Edison i sada još marljivo radi na novim pronalascima,

Udžbenike za Francuski jezik
 Petrović, Francuska gramatika (čirilicom) 5—
 Berlitz Metoda za Francuski jezik, deo I 6—, II 7—, III 10—
 Kuntze, Srbin u Francuskoj (razgovori) 1-50
 Neufeld, Srbin u Francuskoj (razgovori) 1-50
 Contador, Manuel de la Conversation Français-Allemand 7-20
 Langenscheidt, Nemačko-Francuski rečnik III 10—
 I drugo veliko izdanje III 40—
 I drugih udžbenika za francuski i druge jezike mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 Iz unutrašnjosti poštarnica K 1-60 1098-I

Udžbenike za Njemački jezik
 Petrović, Nemačka gramatika (čirilicom) 5—
 Berlitz Metoda za njemački jezik deo I 6—, II 7—, III 10—
 Kuntze, Srbin u Nemačkoj (razgovori) 1-50
 Neufeld, Veliki nemačko-srpski rečnik (povezan) 20—
 Matić, Nemačko-srpski i Srpsko-nemački rečnik, III 10—
 Jovanović, Nemačko-srpski rečnik 3—
 Scherger, Nemačko-srpski i srpsko-nemački rečnik 6-50
 I drugih udžbenika za njemački i druge jezike mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 Iz unutrašnjosti poštarnica K 1-60 1098-II

Udžbenike za Engleski jezik
 Petrović, Gramatika engleskog jezika (čirilicom) 5—
 Berlitz Metoda za engleski jezik deo I 6—, II 7—, III 10—
 Kuntze, Srbin u Engleskoj (razgovori) 1-50
 Glazmann, English and German Conversation 7-20
 Langenscheidt, Veliki nemačko-engleski i englesko-nemački rečnik, III 40—
 Ito, mala izdanje, III 10—
 Lehmann, Englesko-hrvatski rečnik (veliki) 20—
 I drugih udžbenika za engleski i druge jezike mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 Iz unutrašnjosti poštarnica K 1-60 1098-III

Udžbenike za Talijanski jezik
 Petrović, Talijanska gramatika (čirilicom) 5—
 Berlitz Metoda za talijanski jezik deo I 6—, II 7—, III 10—
 Fiori, Conversations Italienisch-Deutsch 7-20
 Gaspay, Italienische Konversations-Grammatik 13-40
 Gaspay, Grammaire Italiano 13-40
 Langenscheidt, Italienisch-Deutsch, Deutsch-Italien, Wörterbuch 10—
 Svrljuga, Talijansko-hrvatski rečnik (u štampi, biće za 2 meseca gotov)
 I drugih udžbenika za talijanski i druge jezike mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 Iz unutrašnjosti poštarnica K 1-60 1098-IV

Udžbenika za Ruski jezik
 Petrović, Ruska gramatika sa ključem (čirilicom) 7-50
 Andjelković, Rusko-srpski rečnik 15—
 Fuchs, Russische Briefe 7-20
 Gaspay, Russische Konversations-Grammatik 16-80
 Langenscheidt, Russisch-Deutsches i Deutsch-Russisches Wörterbuch, III 16-90
 Neufeld, Russisch-Deutsches Gesprächsbuch 3-60
 I drugih udžbenika za ruski i druge jezike mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 Iz unutrašnjosti poštarnica K 1-60 1098-V

BERLITZ METODA ZA UČENJE
 Nemačkog jezika sveska I 6—, II 7—
 Francuskog jezika sveska I 6—, II 7—, III 10—
 Engleskog jezika sveska I 6—, II 7—, III 10—
 Talijanskog jezika sveska I 10—, II 10—
 Ruskog jezika sv. I 10—
 Mogu se dobiti u

Knjižari „Napredak“
 Beograd, Knjaz Mihajlova 9.
 1098-VI

ANSIHTSKARTE
 Primiti smo glavno zastupništvo za Srbiju za prodaju Ansichtskarten od „Moderner Kunstverlag, Berlin“.
 Karte su od prvih njemačkih, francuskih i drugih umjetnika, kao i slike Pariskog Salona i Luvara u Parizu.
 Izrada je najbolja u više boja.
 Mustre (10 karte) šalju se po prijemu od K 3-40. Angrocena znatno jeftinija.

KNJIŽARA „NAPREDAK“
 BEOGRAD, KNJAZ MIHAJLOVA 9.

MALI OGLASI
 Primaju se: Knez Mihailo ul. 38

Dentista F. B. Brill
 Beograd, Makodonska ulica broj 4, (do pošte)
 „Amerik. specialista“

ZUBE vještačke u zlatu i kositku samo se u ovom ateljeu izrađuju po najboljem originalnom američkom sistemu. Prijem od 8-12 i 2-6.

ZUBNI LIJKAR KRISTINA ORLUŠIĆ
 Beograd, Terazije br. 9. I. sprat.
 Ord. od 8-12 prije podne, i od 2-6 poslije podne.

Vještački zubi u zlatu i kositku, sve vrste plombi, vještjenje zuba bez bola, vještjenje i čišćenje zuba. 34975-1

Kupovine i prodaje. Na prodaju
 polovna salonska garnitura, ženski pišani kaput i žaket, ženski muški kaput i frak, kada za kupanje i bolesnička stolica na točkovima. Uplatit Kosmaj-ska ulica br. 6. 35067

Na prodaju
 komplet spavaću sobu. Može se vidjeti svaki dan prije podne. Uplatiti u avilji Budinska ulica br. 26. 35068

Rafovi,
 ako ima na prodaju, neka se javi u Hlandarskoj ulici 10. 35077-2

Prodaje se:
 zlatan muški sat, i ženski muški kaput, 2 ženska žaketa, i krevet, divan i t. d. u Kralja Milana br. 120. 35081-2

Ženske cipele
 plitke i duboke, odlične, predatual materijal, br. 34-38. Povoljne cijene. Na par i na više. Radnja Kralja Aleksandra ulica 10. 35019-3

Na prodaju
 velika perzijska bunda, podena za putnika i jahaća. Uplatiti gospodju Karolinu Valok, Knez Mihailova ulica 10. 35043-2

Prodaja rakovičkih drva.
 „Kiosk“ Stavija počeo je ponovo da prima poručbe za isporuku rakovičkih drva.
 M. Milošević Rakovica. 35078-2

Tražim da kupim
 jednu pisaću mašinu sa čitkim slovima. Ne mora biti nova, mala grlička na mašini ne smeta. Ponude upravi pod Mašina 762. g

Namještenja. Traži se
 ženska žena za sav kućevni posao i djevojka za djecu. Javiti se, Obiljež vijenac br. 6. 1090-3

Pouzdana dvorkinja
 može dobiti mjesto od 15. ovog mjeseca kod braćunoga para bez djece. Ponude upravi lista pod „Pouzdana 719.“ 35070-3

Kuharicu
 ili mlađu ženu, bez djece, za kuhinjski posao, potrebuje D. O. Pavlović, Knjaza Mihajlova broj 3. Dobiva stan, hranu, a prema sposobnosti i platu. 35076-3

Segrtin iz unutrašnjosti
 potrebuje delikatesna radnja D. O. Pavlovića, Beograd, Knjaza Mihajlova broj 3. Dobiva stan, hranu, a prema sposobnosti i platu. 35075-3

Razno. Ana M. Novaković,
 časovničar, Beograd, Balkanska ul. 32, dobila je svu formituru i lista za časovničare, poručbe pri- nima i izvršuje odmah. 35020-5

KORESPONDENCIJA.

Predsjedniku opštine grada Skoplja. Molim vas, budite dobri, a za to ću vam biti veoma blagodarna, pronadajte u Skoplju odmah moju rođenu sestru Mariću, rođenu Dimitrijević, a udatu Protić—Stefanović, koja je dosegla u Skoplje iz Beograda, prilikom posljedje bezulje, i saopštite joj, da je ja pozivam, da se odmah vrati na stalno življenje u Beograd, gdje je odveć potrebna radi čuvanja naše familije, a za izdržanje ovamo biće koliko treba pomognuta pa i od onog dobrotvora, koji je davao pomoć tolikih godina. Molim, recite joj, da mi što prije javi kad se kreće za Beograd, da bi je familija mogla sačekati. Molim, uručite joj i ovaj moj oglas. Moja je adresa: Sofija Jokić, iz Beograda, sad živeća na željezničkoj stanici u Rajti. A 2900

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim da izvjestite mog muža Dragišu Kostića, narednika drinske divizije, da sam u velikoj brzini za njega, pošto mi se u dvije godine samo dva puta javio. Ja sam sa Danom zdrava, ali u oskudici, jer ni od koje strane nemam pomoći. Neka mi se Dragiša javi i ako je moguće novac pošalje ili neka poradi, da mi se pomoć pošalje. Mnogo ga pozdravljamo ja i Dana. Lenka D. Kostić, Dušanova ulica 43, Beograd. 35054

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izvještaj, moj brat Milan M. Nikolić, obveznik XX. puka, okruga moravskog, sreza paraćinskog, sela Krušara, nikako se ne javlja kućanima. Ako je živ, neka se javi meni svome bratu na adresu: Radivoje Nikolić, Szatmar Megye, Szamoszeg U. P. Nagy-Dobos, Ungarn. A 2898-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj sin Radovan Jovanović izbjegao je prilikom evakuacije srpske vojske u inostranstvo. Molim za izvještaj, da li je živ i gdje se nalazi? On je rodom iz Vranje a u Beogradu živi. Po zanatu obućar. Vama a i svakoga drugog tko bi me izvjestio, veštio blagodarice Guga Jovanović, Kralja Aleksandra ulica 46, Beograd. 35048

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim izvjestite me o mome mužu Živadinu Orlavović, bivšem strazaru brdske artiljerijske kasarne, Aleksinac. Dvije godine kako se ne javlja. Molim za brzi izvještaj. Milica Orlavović, Smederevo. 35052

Nataliji Jovana Zrnjica, inženjera, Vranje. Molim, izvjestite mog oca Petra Stankovića, iz Tibuđe, da sam zdrav i da za mene ne brinu. Neka me ovim putem izvjestite kako su oni i cijela familija, koji su živi i zdravi. Poštuje vas i pozdravlja Jovan Stanković, 1-438, Nagymegyer. 35047-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, izvjestite me o mome bratu Milanu Jankoviću, koji je bio kod divizijske konjice, kao i za Petra Markovića, vojnika. Oni se nisu do danas nikako javili. Njihovi su ukučani svi zdravi. Unaprijed blagodarim Miliji S. Marković, iz Lozovika, okrug smederevski. 35056-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, da me izvjestite preko Beogradskih Novina za moga sina Vasilija Avramovića, vojnika iz Lopize, srez Sjenica, da li je živ i zdrav, jer do danas mi se nije javio. Mnogo unaprijed blagodarim Petko Avramović, tezak, iz Lopize, Sjenica. A 2901-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas da me izvjestite za Petru Mitroviću, upravnika poreskog odjeljenja u Kočanima, okrug bregalnčki, srez kočanski, — za njega i njegovu ženu Dragu. Pita za njih, tetka Hristina T. Pečić. Izvještaj pošaljite preko mene, njihove prilje, Zorka B. Stojkoviće, Vladetina ulica br. 7. A ja ću odavde izvjestiti njihovu tetku. Sa poštovanjem, Zorka B. Stojković, Vladetina ul. 7, Beograd. 35055

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, izvjestite me o mome sinu Marku Cvečliću, kaplaru. Ja i Aca smo zdravi i pozdravljamo ga. Vama blagodarim Evica Kostić, Beograd, Laudanova 97. 35051-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas izvjestite me, gdje se nalazi moj muž Pera Stefanović, činovnik željezničke direkcije. Javite mu da sam sa djecom došla iz Niša 17. ov. mj. Zdrava sam. Neka se odmah javi i pošalje novca. Izvještaj na adresu: Kosara Stefanovića, Vel. Miloša 65, Beograd. 35060

Jovanu Premoviću, Geneva, da dostavl Milanu S. Popoviću, Bd. Philosophes № 4, Geneva Kod kuće svi zdravi. Ne brinite. Samo su u velikoj novčanoj oskudici. Stoga vas molim čini ovo dobijete odmah im pošaljite što više novca, a da bi se mogli snabdjeti sa volovima, pošto ništa od stoke nemaju. Vaša je žena sa kuma Milicom bila juče kod mene. Kuma Milica me ovim putem izvjesti, koju nikako ne prima. Gospodji ljubli ruku, a vas srdačno pozdravlja vaša poštovateljka Hadži-Starevićeva, Resavska 45, Beograd. 35046-8

Jovanu Premoviću, Casse 3545 M. B. Geneva. Vas, kao i gosp. Acu B. Dinića, Casse 3064 M. B., molim da dostavite sledeće: mome mužu Danilu Rodiću, brdske artiljerije broj pošte 315. Tvoje ni jedne pošiljke primila nisam, rekla mi raj da ti se novac vrati, ako si davno poslao? Javljala sam ti da je Milica slaba, svakog dana joj je teže. Pošalji mi odmah veću sumu novca, kao i šalji mi uredno, jer mi je za život neophodno potrebno. Gdje sam šla mogla nspaliti sam kao i mama od njenih dužnika. Zauzmi se za pomoć — posajmica ili od svoje nšte-djevine šalji mi uredno, kako bi se mogli izdržati. A nadležni za pomoć, koji ispošilju mislim da bi trebali više da povedu računa, kome je sve potrebna pomoć, jer mnoge žene jedva se bore, za svoj opstanak sa svojom djecom. I tu valjda treba protekcije. Svi te pozdravljamo i tvoja Seka — Ružica D. Rodić, Sabac, Pocerška ul. 72. A 2897-8

300 KRUNA
 platfču vam, ako moj „Rin-bal-sam“ u roku od tri dana ne ukoliko, bez ikakvih bolova, vaše lijeve, bradvice, dobijnu kožu. (Hornhaut, Gje-na, tečna teže K 275, ki teže K 550, 6 tegli K 850. Stolina blagodarimost i primam.)
 Kemony, Kaschau (Kassa) I, Poštanski fah 12. 652 Magjarska.

Akcionarski kapital: K. 130,000.000.—
EKSPROPOSITURA Rezerva: K. 62,000.000.—
ENGLESKO-AUSTRIJSKE BANKE U BEOGRADU
 posreduje pri odašiljanju novčanin pošiljaka — i telegrafskim putem — zarobljenicima i interniranima preko zasebnog odjeljenja brzo, pažljivo i uz umjerenu nagradu. 973

Preporučujem moj veliki izbor
Fotografskih potreština i aparata.
 Agfe, Hauff, Schliessenner i druge vrste ploča, zlatnu papiru za pakovanje i karte, svili vrsti, gaslicht i bromsilberpapire. Kemikalfje i svu za slikanje potrebnu robu.
Michael Vogel, Zemun, Glavna ul. 38.

Firmopisac Frank Skice po želji na uvid
 Najbrže Izvršenje pismenih poručbina Brod a/s.
 719

Gradjanski sud c. i k. okružnog zapovjedništva Beograd-grad
ODREDBA NAREDBE O RASVJETI
 možete se držati, a da ne umanjite učinak osvjetljenja, ako upotrebite
TUNGSRAM POLU-WATT-LAMPE
 sa 25, 40, 60 watta potroška struje.

TRGOVAČKI KURS.
 Na osnovi pravila, koja su odobrena od nadležne c. i kr. vojne vlasti, otvaram ponova školu za nastavu **trgov. knjigovodstva, korespondencije, računa,** i ostale potrebne trg. enciklopedije kao i stenografija. Na kurs se može upisati svako lice (muški od 17, a ženske od 15 godina), koje raspolaze dovoljnim znanjem jezika i osnovna računice (4 vida rač.). Predavanja na kursu počinju 1. marta o. g. traju 3 meseca, a upis vrši i daje sva potrebna obavještenja.
 Beograd, februara 1918. 34983
 Upravnik kursa **Josif Predić,** Bitoljska ul. 29.

Našem milom i nezaboravijenom
 † **Velimiru I. Djukniću** artiljeriskom majoru,
 činićemo trogodišnji pomen u srijedu 13. februara u Vaznesenskoj crkvi u 11 sati.
 Duboko ožalošćena porodica poč. generala Djuknića.
 Beograd, februara 1918. 35057

Našem dragom
 † **Dr. Svetislavu Nikolajeviću** ljekaru beogradskom,
 davaćemo trogodišnji pomen 27. ov. mjes. u 11 sati u Sabornoj crkvi. Molimo prijatelje i poznanike da izvole prisustvovati ovom pomenu.
Ožalošćena porodica.
 Beograd, Knez Mihajlova 16. 35063

Objava.
 U smislu §. 1. naredbe vrhovnoga zapovjednika vojske od 10. aprila 1916. naredbeni list broj 10. postavljena prisilna uprava nad tvrtkom Harra i Milenković u Beogradu, Kneza Mihajla ulica 48, diže se temeljem naredbe c. i kr. vrhovne vojne gubernije odjelj. 8/a, broj 565/1918. od 30. januara 1918. 35082

Izvještavamo rođjake i prijatelje, da ćemo davati godišnji parastos našem dobrom bratu
 † **Dragoljubu Ikončiću**
 biv. zvaničniku pri blagajni okruga kruševačkog, koji je umro u Heinsgrünu, u utorak na Tri Jerarha 13.-II. 1918. g. u crkvi Lazarici u Kruševcu.
 Kruševac, februara 1918.
 Ožalošćen: A 2904 sestra Ljubinka, brat Aca.

Izvještavam svoje srodnike i prijatelje, kolege i kolegice moga poč. sina Milana, da ću davati godišnji parastos mome sinu
 † **Milanu S. Krtiniću**
 knjigovezcu državne štamparije, u četvrtak 1./14. februara, u oči Sretenja ove godine, u 10 sati prije podne, u crkvi Sv. Nikole na novome groblju, moleći, da prisustvuju ovome tužnom pomenu.
 Do groba ožalošćena mati Marija.
 Beograd, februara 1918. 35069

Porodica Merdžanovića, javlja svojim srodnicima i poznanicima, da će svome milom i nikad nezaboravijenom suprugu, bratu i sinu
 † **Dimitriju Merdžanoviću** obućaru ovdšnjem,
 činiti četrdesetodnevni pomen u ponedjeljak 11. februara u 9^h sati prije podne u crkvi na Novom groblju.
 Beograd, februara 1918. 35072

†
 S bolom u duši izvještavamo svoje srodnike i prijatelje, da je naša dobra i mila majka
 † **Marija Dj. Miličević**
 ispustila svoju plemenitu dušu poslije dugoga bolovanja, 1. februara o. g. u 5 sati poslije podne, a sahranjena je 4. februara o. g.
 U Beogradu, februara 1918.
 Teško ožalošćeni: sinovi Dušan i Milutin; kći Danica; set Dušan Popović; unuci: Djura, Zlata i Ksenija.
 35017

!!! Svatko je zadiviljen !!!
Džepni Kino K 3'50
 Aparat sa pravim filmovima. Posebne serije filmova po K 1.— Dosada je izašlo 20 serija. Šalje se, ako se pošalje gornji iznos i 80 filtra za poštarnu i pakovanje. Pouzdoće 60 filtra više.
J. R. Bergmann, Wien V. Kohlgasse 46.
 — Preprodavaoci visoki rabat. —

BEČ, VII, Neubaugürtel 34-36.
HOTEL WIMBERGER
 u neposrednoj olinzi Westbahnhofa, zgodna ve- za svima željezničkim stanicama u Beču. Odlična restauracija, umjerene cijene, lijepa bašta.
 Kupatilo u kući. Električno osvjetljenje.
 Telefon No. 37447. LIN.

OPRAVAK ČARAPA.
 Iz 1^h para nošenih ženskih čarapa pravim jedan par savršeno dobrih čarapa, iz 2 para poderanih ali još ne razručenih muških ili ženskih čarapa 1 par dobrih čarapa, koje se mogu nositi i uz polupcele. Preuzimam samo oprane, poglačane ali ne razručene čarape. Plaća za jedan par K 1-60.
 FRIDA FISCHER, Pancsova, Jenőherceg ulica 125.
 Radove molim predbežno predati u Zemunu kod Vese Popovića, Taumengasse 9. 34921

ŠAMPANJAC TÖRLEY
 IMA NA PRODAJU DELIKATESNA RADNJA
D. G. PAVLOVIĆ
 KNJAZA MIHAJLA Nr. 3. 34867